

NSO1002:

**Innføring i
Landsmøtet**

NSO

Denne blekka inneholder informasjon til deg som skal være delegat på Landsmøtet til Norsk studentorganisasjon. Her finner du praktisk informasjon, innføringer i politiske og organisatoriske saker/dokumenter, tips og triks til hvordan ta ordet og bygge gode innlegg og mye mer.

Dette er et levende dokument, så vi ønsker alltid tilbakemeldinger på hva som mangler eller bør endres av informasjon. Dette kan sendes til nso@student.no.

Innholdsfortegnelse

Del 1. Hva er Landsmøtet? side 3

- Hvem og hva er Norsk studentorganisasjon?
- Hva er Landsmøtet
- Delegatrollen

Del 2. Saker på Landsmøtet side 4

- Konstituering
- Rapporter og orienteringer
- Regnskap
- Rammebudsjett
- Resolusjoner
- Valg
- Vedtekter
- Handlingsplan
- Politiske plattformer
- Innkomne saker

Del 3. Forberedelser til Landsmøtet side 8

- Formøter
- Frister frem mot Landsmøtet
- Endringsforslag
- Pakkeliste

Del 4. Hvordan ta ordet? side 15

- Kjøreregler i debatten
- Måter å ta ordet på
- Skrive innlegg til debatten

Del 5. Delegatskilt, tegning og votering side 19

- Å forlate Landsmøtesalen
- Tegne seg til debatt
- Stemme med delegatskilt
- Votering over rapporter og orienteringssaker
- Votering over endringsforslag
- Votering ved valg
- Å stemme avholdent
- Protokolltilførsel

Del 6. Trygg organisasjon side 25

- Rolleforståelse på Landsmøtet
- Sosiale sammenkomster og Landsmøtemiddagen
- Varsling under Landsmøtet
- Hersketeknikker

Del 7. Organer og personer på Landsmøtet side 27

- Arbeidsutvalget
- Sentralstyret
- Politiske komiteer
- Fagrådet
- Valgkomiteen
- Kontrollkomiteen
- Prinsippprogramkomiteen
- Redaksjonskomiteen
- Fullmaktskomiteen
- Delegater
- Ordstyrere
- Tellekorps

Del 8. Forkortelser side 30

Del 1: Hva er Landsmøtet?

Hvem og hva er Norsk studentorganisasjon?

Norsk studentorganisasjon (NSO) er en interesseorganisasjon for studenter i Norge. Vi representerer om lag 260 000 studenter ved norske universiteter og høyskoler. NSO arbeider med å fremme studentenes interesse på nasjonalt nivå.

Det er medlemslagene som utgjør sammensetningen av NSO. Medlemslagene til NSO er det øverste studentdemokratiske organet ved 34 universiteter og høyskoler i Norge.

Hva er Landsmøtet?

Landsmøtet (LM) er NSOs øverste organ. Her tas de viktigste beslutningene i organisasjonen. Landsmøtet arrangeres én gang i året og består av representanter fra alle medlemslagene i NSO.

Til sammen har medlemslagene 181 delegater (personer med stemmerett). Antall delegater fra hver utdanningsinstitusjon avhenger av hvor mange studenter det er ved institusjonen. I tillegg deltar en rekke observatører og gjester på Landsmøtet.

Landsmøtet vedtar styrende politikk, inkludert handlingsplan, rammebudsjett og politiske plattformen. Landsmøtet velger også arbeidsutvalget, sentralstyret og de politiske og organisatoriske komiteene.

Sentralstyret i NSO innstiller på de fleste sakene til Landsmøtet, og har det politiske ansvaret for gjennomføringen av møtet sammen med arbeidsutvalget.

Delegatrollen

Landsmøtet er sammensatt av en rekke personer som til sammen utgjør hele Landsmøtet. Til tross for dette, er det bare 181 av disse som har stemmerett. Dette er delegatene. Delegatene velges av det enkelte medlemslaget på starten av året. En delegasjon er det totale antallet delegater fra den enkelte institusjonen.

Delegatene må forberede seg ved å lese sakspapirene og gjøre seg opp en mening om sakene som skal behandles. Det er også viktig at du som er delegat tenker over hva du mener er bra, hva som er dårlig og hva som mangler i saken.

Som delegat har du både tale-, forslags- og stemmerett. Du kan altså både snakke for og mot forslag som er fremmet, i tillegg til at du kan fremme forslag selv. Og så er det viktig at du uansett klarer å gjøre deg opp en mening om de forslagene det skal voteres over.

Del 2: Saker på Landsmøtet

På Landsmøtet skal det gjennomgås en rekke saker, både politiske og organisatoriske. Her finner du en oversikt over hvilke saker som behandles, hva de er og hvordan de fungerer, overordnet innhold og hvordan de skal behandles rent praktisk. Denne oversikten er ikke ment som et saksgrunnlag, men som en introduksjon til saken. Sakspapirene til NSOs Landsmøtet sendes ut 4 uker før Landsmøtet.

00 Konstituering

Den saken som alltid behandles først på Landsmøtet er konstitueringen. Denne saken består av en rekke underliggende saker som gjør det mulig for deltakerne å gjennomføre møtet i ordnede former. Her settes rammeverket for Landsmøtet: Hvem skal lede møtet, hvem som kan delta og på hvilken måte. Her skal delegatene godkjenne blant annet møteledelse, sakslisten og innkallingen.

Under konstituering vedtas også forretningsorden. Forretningsorden er NSOs reglement for hvordan debatten på Landsmøtet skal organiseres, slik at alle spiller etter samme spilleregler. Når og hvem som kan sende inn endringsforslag er også styrt gjennom forretningsorden.

01 Rapporter og orienteringer

I denne saken vil Landsmøtet vil få presentert diverse rapporter. Rapportene er en oppsummering av hva som har blitt jobbet med siden forrige Landsmøte. Her kan du stille spørsmål til aktiviteter som har blitt gjennomført og beslutninger som har blitt tatt. De rapportene som skal behandles er fra arbeidsutvalget, fra ulike komiteer i organisasjonen og en generell årsrapport for hele NSO. Det er ikke mulig å sende endringsforslag til rapportene.

02 Regnskap

Regnskapet viser en oversikt over hvordan midlene til NSO har blitt brukt det foregående kalenderåret. Det er ikke mulig å sende inn endringsforslag til regnskapet. Kontrollkomiteen vil komme med en vurdering i sakspapiret til regnskapet.

02 Rammebudsjett

Landsmøtet vedtar rammebudsjett for NSO for kommende kalenderår. I denne saken har Landsmøtet mulighet til å gi arbeidsutvalget og sentralstyret klare og overordnede føringer for hvordan pengene til organisasjonen skal disponeres. De detaljerte økonomiske føringene vedtas av sentralstyret, når de behandler spesifisert budsjett på sentralstyremøtet.

Det som er viktig å huske på hvis du skal sende inn endringsforslag til rammebudsjettet, er at hvis du ønsker å gi mer penger til noe, så må disse pengene komme fra et sted. Det betyr at hvis du for eksempel ønsker at budsjettposten for "Reiser og representasjon" skal økes med 200 000 kr, så må du bestemme hvor du vil ta penger fra. Da kan du enten flytte pengene fra en annen budsjettpost, eller fra bunnlinjen. Bunnlinjen betyr NSOs egenkapital.

I sakspapiret til rammebudsjettet vil du få en beskrivelse av hva hver enkelt budsjettpost er og hvilke beslutninger og prioriteringer som har blitt gjort i forberedelsene. Hvis du lurer på noe om en spesifikk budsjettpost, så les igjennom sakspapiret. Der vil du ofte finne svarene du ser etter.

03 Resolusjoner

En resolusjon er en dagsaktuell uttalelse som utdyper, konkretiserer eller supplerer vedtatt politikk. Når en resolusjon blir vedtatt i NSO, så betyr det at NSO mener alt som står i denne resolusjonen. Dette er måten man lager og utvikler politikk på i politiske organisasjoner og partier.

Ofte er det mange som sender inn resolusjoner til Landsmøtet, men man har ikke nødvendigvis tid til å behandle alle sammen. Da er det sentralstyret som innstiller på hvilke innsendte resolusjoner som skal behandles på Landsmøtet og ikke. Landsmøtet avgjør selv hvilke resolusjoner de vil behandle. Deretter debatterer Landsmøtet innholdet i resolusjonene og foreslår endringsforslag.

Hvis du eller noen i din delegasjon er opptatt av et tema, kan en resolusjon være en god måte å kaste lys på saken din. Start derfor arbeidet med resolusjonen tidlig slik at du kan finne gode samarbeidspartnere. Det er lurt å sette seg inn om NSO allerede har politikk på det område du vil skrive om, slik at du unngår overlappende politikk.

Sjekk også ut vårt ressursdokument "NSO2004: Hjelp! Jeg skal skrive en resolusjon!"

04 Valg

NSO er en demokratisk organisasjon som er sammensatt av en rekke tillitsvalgte i ulike roller og organer. Valgperioden i NSO er som regel 1. juli til 30 juni påfølgende år, med unntak av noen få. De vervene som Landsmøtet velger til er: Alle stillingene i arbeidsutvalget, medlemmer og varamedlemmer i sentralstyret, medlemmer i de politiske komiteene, medlemmer av kontrollkomiteen og medlemmer av valgkomiteen.

Det er du som delegat som skal gi din stemme til den personen du mener er mest egnet for vervet. Derfor er det viktig at du gjør deg kjent med de ulike kandidatene og hva de står for. Det finnes noen verktøy du kan bruke for å gjøre dette, blant annet kandidatskjemaer som legges ut på nettsiden.

Valgkomiteen har ansvaret for å gjennomgå alle kandidatene som stiller til arbeidsutvalget, sentralstyret, kontrollkomiteen, neste års valgkomite og lederne av de politiske komiteene. De leser kandidatskjemaer, gjennomfører intervjuer og sender ut oppgaver. På bakgrunn av dette kommer valgkomiteen med en innstilling – det vil si et forslag til hvem de mener bør bli valgt. Delegatene kan velge å følge denne innstillingen eller velge andre kandidater. Som delegat bør du uansett sette deg inn i valgkomiteens innstilling, samtidig som du bør lese kandidatskjemaet til kandidatene.

De fleste som stiller til valg er også opptatt av å svare på eventuelle spørsmål du måtte ha, så ikke nøl med å ta kontakt og stille spørsmål til de som stiller til verv i NSO.

05 Vedtekter

NSO har – som andre organisasjoner – en rekke styringsdokumenter. Disse dokumentene sier noe om hvordan organisasjonen skal driftes. Vedtektene til NSO er et slikt dokument. En vedtekt er en bestemmelse som skaper enighet om hvordan noe skal gjøres – det kan også kalles “organisasjonens lover”. Det er kontrollkomiteen som har det overordnede ansvaret for å sikre at organisasjonen følger vedtektene. Et eksempel på en vedtekt er “§ 5.2: Sentralstyret består av 13 medlemmer og 5 vararepresentanter”.

Det er Landsmøtet som behandler, endrer og vedtar vedtektene til NSO. Vedtektene skiller seg ut fra de andre sakspapirene og følger sin egen prosess. Vedtektene i seg selv har ingen sakspapirer, men det er endringsforslagene til vedtektene som utgjør sakspapiret. Fristen for å sende inn endringsforslag til vedtektene er 6 uker før Landsmøtet. Det betyr at delegasjonen tidlig bør diskutere om det er endringsforslag dere ønsker å sende inn, da det ikke vil være mulig å gjøre dette når fristen på 6 uker har gått. Dette betyr at man ikke behandler vedtektene dersom det ikke kommer inn noen endringsforslag til dem.

05 Handlingsplan

Et av de andre viktige styringsdokumentene i NSO er handlingsplanen. Den inneholder organisasjonens fokusområder for den kommende perioden, og er et viktig verktøy som arbeidsutvalget bruker i planleggingen av det politiske og organisatoriske arbeidet for perioden.

Handlingsplanen er ikke en liste over alt NSO skal arbeide med, men en oversikt over hva Landsmøtet mener skal være organisasjonens hovedprioriteringer i perioden som kommer.

05 Politiske plattformer

Viktige politiske styringsdokumenter i NSO er de politiske plattformene. I NSO har vi per dags dato fire politiske plattformer: Velferdspolitisk plattform, utdanningspolitisk plattform, internasjonal plattform og forskningspolitisk plattform. Disse er delt inn tematisk og forteller hva NSO overordnet mener om de ulike saksfeltene.

På hvert Landsmøte behandles tradisjonelt en plattform. Det er Landsmøtet som behandler, foreslår endringer og vedtar plattformene. Behandlingen av plattformene er en av de store politiske diskusjonene på Landsmøtet.

06 Innkomne saker

Innkomne saker er saker til Landsmøtet som ikke er fastsatt gjennom vedtektene at vi må behandle. Dersom det er et ønske om å ta opp en sak på Landsmøtet som ikke er regulert gjennom vedtektene, vil denne saken anses som en "Innkommen sak". Det er egne frister for når man må gi beskjed for å kunne melde opp en slik innkommen sak.

Del 3: Forberedelser til Landsmøtet

NSOs Landsmøte er kan være både overveldende og forvirrende for delegater. For å kunne følge med og delta i debatten – og ikke minst være trygg på hva du skal stemme i voteringene – er det viktig å komme så forberedt som mulig.

Formøter

Formøter er møter alle delegatene er invitert til i forkant av Landsmøtet. På formøtene får man skoloring i prosessene på Landsmøtet, god møtekultur og får svar på spørsmål tilknyttet sakspapirene. Formålet med formøtene er at alle skal få et like godt utgangspunkt til å være delaktig i debatten og diskusjonene på Landsmøtet – og særlig for de aller ferskeste delegatene.

Landsmøtet skal også være en inkluderende arena der vi tolker hverandre i beste mening og behandler hverandre med respekt. Derfor vil man også lære om god debattkultur.

I NSO har vi både fysiske og digitale formøter. De digitale formøtene vil man kalles inn til i månedene og ukene før Landsmøtet, mens det fysiske formøtet finner sted dagen før Landsmøtet starter. Delegasjonsleder har et særlig ansvar for å sikre at alle i delegasjonen deltar på formøtene.

Vi oppfordrer alle delegater til å prioritere å delta på alle formøter, da vil man kunne komme så godt forberedt som mulig til Landsmøtet.

Frister frem mot Landsmøtet

Det er NSOs vedtekter som avgjør når de ulike fristene før Landsmøtet er. Å være kjent med fristene frem mot Landsmøtet er svært nyttig, dersom man ønsker å komme godt forberedt til Landsmøtet.

I dagens vedtekter er det særlig tre paragrafer som omhandler frister til Landsmøtet:

§4.4 Delegater

Medlemmene velger selv sine delegater med tilhørende varaer i det øverste valgte studentorganet ved institusjonen, eller ved direkte valg avholdt av og blant studentene ved institusjonen. Det bør velges en vara per delegat. For at representantene skal kunne innvilges stemmerett må de være meldt inn med dokumentasjon på valget **innen 6 uker før landsmøtet.**

§4.7 Ordinært landsmøte

Landsmøtet holdes hvert år **innen utgangen av april.** Kunngjøring av landsmøtet med tidspunkt for møtet, frist for å fremme saker og vedtektsendringer, delegatfordeling og retningslinjer for preferansevalg skal sendes ut til medlemmene og sentralstyret **14 uker før landsmøtet.**

Innkalling og foreløpig sakliste sendes ut senest **8 uker før landsmøtet.**

Frist for å melde ordinære saker er **6 uker før landsmøtet.** Saker som foreslås tatt opp etter denne tid kan bare behandles dersom et kvalifisert flertall av landsmøtet bifaller det.

Endelig sakliste med sakspapirer sendes ut senest **4 uker før møtet.**”

§16.3 Vedtektsendringer

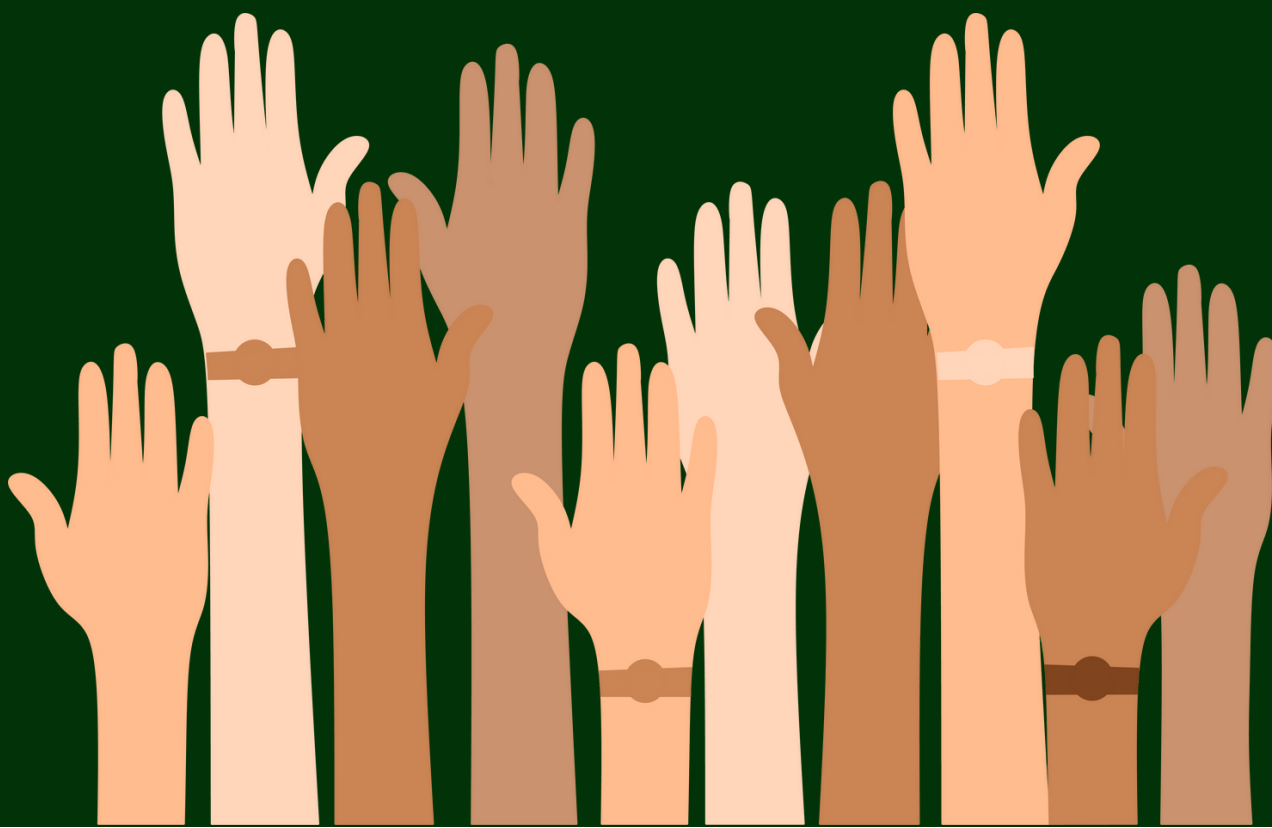
Vedtektene behandles på landsmøtet dersom det er kommet inn forslag til endringer.

Alle med forslagsrett på landsmøtet i henhold til § 4.5 samt ledere fra medlemmene har rett til å levere inn forslag til vedtektsendringer. Forslag til endringer må være arbeidsutvalget i hende **6 uker før begynnelsen av landsmøtet.** Alle vedtektsendringforslag skal gjøres kjent ved endelig innkalling.

Da Landsmøtets dato endrer seg fra år til år, så finnes det ikke spesifikke datoer for når fristene er. Derfor opererer de aller fleste organisasjoner med antall uker i forkant av Landsmøtestart. Landsmøtestart vil si den dagen Landsmøtet åpner. En kort oppsummering av fristene er:

- I slutten av desember/starten av januar: Frist for kunngjøring av Landsmøtet. (NSO)*
- I midten av februar: Frist for utsendelse av innkalling og foreløpig sakliste. (NSO)*
- I slutten av februar/starten av mars: Frist for innmelding av delegater.
- I slutten av februar/starten av mars: Frist for innmelding av ordinære saker.
- I slutten av februar/starten av mars: Frist for å sende inn endringsforslag til vedtektene.
- I midten av mars: Frist for utsendelse av endelig sakliste og sakspapirer. (NSO)*
- Innen utgangen av april: Landsmøtet avholdes. (NSO)*

*Fristene som er merket med "(NSO)" er frister som NSO sentralt må forholde seg til. Dette trenger ikke du som delegat eller landsmøtedeltaker forholde deg til.

Endringsforslag

I tillegg til sakspapirene er endringsforslag en viktig del av Landsmøtet. For å stille godt forberedt til debatten bør man vite litt om hva endringsforslag er og hvordan man forholder seg til dem.

Dersom man ønsker å endre en sak eller et dokument i et møte kan dette gjøres ved å sende inn endringsforslag. I NSO sendes endringsforslag inn gjennom møtesystemet vårt MyMeet, slik at det blir enkelt for delegatene å få med seg hva slags type endring du ønsker å gjøre og hvor i dokumentet endringen er.

Det er mulig å komme med endringsforslag på to måter:

1. Forhåndsinnsendt endringsforslag:

Disse endringsforslagene er sendt inn – logisk nok – på forhånd. Vanligvis settes det en frist noen dager før Landsmøtet der disse forslagene sendes inn. Fordelen med å sende inn endringsforslag på forhånd er at alle delegatene vil motta endringsforslagene skriftlig før Landsmøtet. Dermed kan alle delegatene lese over endringene som er sendt inn, følge med på hvilke endringsforslag det snakkes om i debatten og ta stilling til hva de mener om dem. Vi oppfordrer alle til å sende inn endringsforslag på forhånd, slik at Landsmøtet blir enklere for alle.

2. Endringsforslag før strek blir satt:

Det er også mulig å sende inn endringsforslag under debatten på Landsmøtet. For å kunne gjøre dette, må endringsforslaget foreslås gjennom MyMeet innen strek blir satt. Fordelen med dette er at man kan sende inn endringsforslag basert på debatten, og foreslå omforente endringsforslag.

Etter både frister og debatt, må man ta stilling til endringsforslagene som har kommet inn. Da er det veldig nyttig å være godt kjent med sakspapirene, så man ikke må bruke masse tid på å sette seg inn i hvert enkelt endringsforslag.

Under Landsmøtet har man et veiledende organ som heter redaksjonskomiteen, som vil være til hjelp når du skal ta stilling til endringsforslagene. Redaksjonskomiteen vil gå gjennom alle endringsforslagene som er sendt inn på forhånd og i debatten for å gi veiledende innstillinger og skrive omforent (redigert) endringsforslag.

Mer om voteringer av endringsforslag kan man lese under Votering.

Noen begreper man vil støte på når du skal ta stilling til endringsforslag:

- **Innstilling:** En innstilling er et anbefalt forslag til hva en skal stemme i en sak. Man sier at et endringsforslag innstilles vedtatt eller innstilles avvist.
- **Omforent forslag:** Et redigert endringsforslag. Det er kun redaksjonskomiteen som kan lage slike redigerte endringsforslag. Dette gjøres hvis komiteen ser det som hensiktsmessig å for eksempel flette sammen to ulike forslag som går på det samme.
- **Helhetlig endringsforslag:** Noen ganger hender det at noen er uenig i hele innholdet i en resolusjon eller et sakspapir eller bare rett og slett synes teksten ikke er god nok. Da kan man foreslå et helhetlig endringsforslag. Da kan man foreslå en helt ny tekst til sakspapiret. Dette krever mye jobb fra forslagstiller, men kan i tilfeller være mer hensiktsmessig enn å sende veldig mange endringsforslag på en tekst.
- **Å sette strek:** Når tallelisten er lang, og den avsatte tiden er kort, er det vanlig at ordstyrer setter strek. Dette betyr at man stopper adgangen til å tegne seg til innlegg på tallelisten (men man kan fremdeles ta replikk!), samt å sende inn endringsforslag.

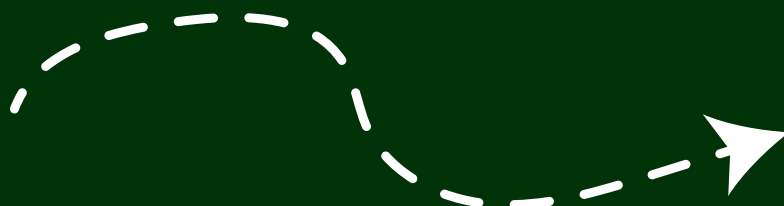

Delegasjonsleders ansvar frem mot Landsmøtet

Dersom du er delegasjonsleder har du ansvar for at din delegasjon stiller forberedt til Landsmøtet. Under følger et forslag til hvordan du kan sikre at din delegasjon stiller forberedt:

Eksempel på prosess og møteplan for delegasjonen

Januar	
Studentdemokratiet vedtar delegasjonsliste og varaer.	Dersom studentdemokratiet vedtar og melder inn delegasjonsliste tidlig, får man enda mer tid til å forberede seg til Landsmøtet.
Februar	
<p>Første møte i delegasjonen med agenda:</p> <ul style="list-style-type: none">• Presentasjon av NSOs vedtekter.• Diskusjon om NSOs vedtekter. <p>Andre møte i delegasjonen med agenda:</p> <ul style="list-style-type: none">• Diskusjon om delegasjonen ønsker å sende inn resolusjon og i så fall om hvilket tema.• Diskusjon om vi ønsker å melde inn andre saker. <p>Sette ned arbeidsgruppe som skal samarbeide om å skrive resolusjon.</p>	<p>Da fristen for å sende inn endringsforslag til NSOs vedtekter og melde inn saker til Landsmøtet er i slutten av februar/starten av mars, bør man diskutere disse tingene i løpet av februar. Det er også lurt å sette i gang arbeidet med å skrive resolusjon tidlig, da fristen for å sende inn resolusjoner varierer og kan sammenfalle med andre frister, som den i slutten av februar eller tidlig mars.</p> <p>Etter møtene bør delegasjonsleder sammenfatte forslagene til de ulike sakene som man ønsker å sende inn samlet fra delegasjonen/studentdemokratiet. Det er mulig for delegatene å sende inn forslag på vegne av seg selv, dersom delegasjonen ikke ønsker å sende inn enkelte forslag.</p>

Mars og April

Etter at sakspapirene til Landsmøtet er sendt ut settes det opp tre møter.

Første møte i delegasjonen med agenda:

- Diskutere politisk plattform.
- Diskutere resolusjoner.

Andre møte i delegasjonen med agenda:

- Diskutere vedtekter
- Diskutere handlingsplan

Tredje møte i delegasjonen med agenda:

- Diskutere rapporter
- Diskutere økonomi
- Diskutere valg

Etter NSO har sendt ut endelig saksliste og sakspapirer i midten av mars har studentdemokratiene og delegatene om lag en måned på å forberede seg til Landsmøtet. Her bør delegasjonsleder og delegatene sette av god tid til møter der man kan forberede seg og diskutere sakene til landsmøtet.

På møtene kan man fordele slik at ulike folk i delegasjonen får ansvar for de ulike sakene, og kan presentere denne for delegasjonen. Det er også mulig å vente med disse møtene etter de digitale formøtene, der delegasjonen kan få informasjon om sakene som er sendt ut. Alle møtene bør avsluttes med at man blir enige om hvilke endringsforslag man ønsker å sende inn som delegasjon.

Obs! Husk at det er påske i overgangen mellom mars og april og mange har ikke mulighet til å lese sakspapirer i denne perioden. Derfor bør man avtale delegasjonsmøter i god tid i forkant!

Pakkeliste til landsmøtet

Husk at landsmøtet varer over flere dager, holder på lenge hver dag og det er mye som skjer. Noen ganger blir man så opphengt i sakspapirene at man glemmer å pakke riktig. Frykt ikke! Her kommer en kort og grei oversikt over det viktigste du bør ha med:

- Komfortabelt og varmt tøy å sitte i og innesko til når du er i landsmøtesalen.
- Bærbar data, datalader og mobillader – vi printer ikke ut sakspapirer!
- Skrivesaker og en notatbok.
- Festantrekk, kjole eller dress til landsmøtemiddagen.
- Pysj og toalettsaker.
- Vannflaske – så du ikke glemmer å drikke vann!
- En sjokoladeplate eller andre søtsaker for å holde blodsukkeret oppe.
- Strikketøy eller en sudoku for de som trenger underholdning mellom slagene.

Del 4: Hvordan ta ordet?

Når Landsmøtet smeller i gang er det mange som vil si mye om alt. Det viktigste på Landsmøtet er at alle perspektiver i en debatt løftes frem, slik at delegatene kan ta informative valg når de skal votere over saker og endringsforslag.

Kjøreregler i debatten

Det skal være trivelig å være aktiv i NSO og være deltaker på Landsmøtet. Vi skal ikke slite hverandre ut eller bryte hverandre ned – vi skal respektere hverandres tid og meninger.

1. Tolk hverandre i beste mening. Delegater på Landsmøtet er ikke profesjonelle politikere og det er ikke alltid like lett å formulere seg når man står på talerstolen. Alle som er på Landsmøtet ønsker bedre vilkår for studenter – og det er lov å være uenige om veien dit.

2. Ikke snakk nedsettende om andre. Man kan bli engasjert i debatten og på talerstolen, men vi skal under ingen omstendigheter snakke nedsettende om delegater, enkeltpersoner eller grupper i og utenfor organisasjonen. Er man uenig i en prosess eller hvordan en oppgave har blitt løst bør man heller snakke opp egne forslag til tiltak for veien fremover.

3. Ikke bruk hersketeknikker. Hersketeknikker er debatteknikker som brukes for å få en annen debattant til å fremstå som dårlig, dum eller uvitende. På NSO sitt Landsmøte er hersketeknikker ikke greit å bruke. Du kan lese enda mer om hersketeknikker under Hersketeknikker

4. Sjekk fakta før du antar. Selv om man etterstreber å lage så gode sakspapirer som overhodet mulig, så kan perspektiver eller informasjon glippe. Er du usikker på hvordan noe har blitt til eller hvorfor noen har gjort som de har gjort – så spør på forhånd! Det kan fort oppstå feilinformasjon fra talerstolen – som kan skape unødig forvirring og ryktespredning. Ved å spørre de som har ansvar for en sak eller et felt sparer vi mye tid til de gode debattene.

5. Respekter taletiden. Ofte kan taletiden føles litt for kort eller så må taletiden kortes ned fordi det er en lang talerliste til debatten. Før du skriver innlegget ditt bør du sjekke hvor lang taletid du har (dette finner du i forretningsorden!), slik at du kan tilpasse det til tiden. Da slipper du å krangle med ordstyrerbordet på talerstolen!

6. Ikke gjenta argumenter unødig. Ofte finnes det mange gode argumenter for eller imot en sak. For å sikre at vi har tid til at alle argumentene som kommer frem i debatten er det viktig at man ikke unødig bruker tid på at de samme argumentene blir sagt om igjen og om igjen fra talerstolen. Har noe du ville si allerede blitt sagt? Da kan du stryke deg fra talerlisten, så får andre i salen sikret tid til å snakke for sine argumenter.

Måter å ta ordet på

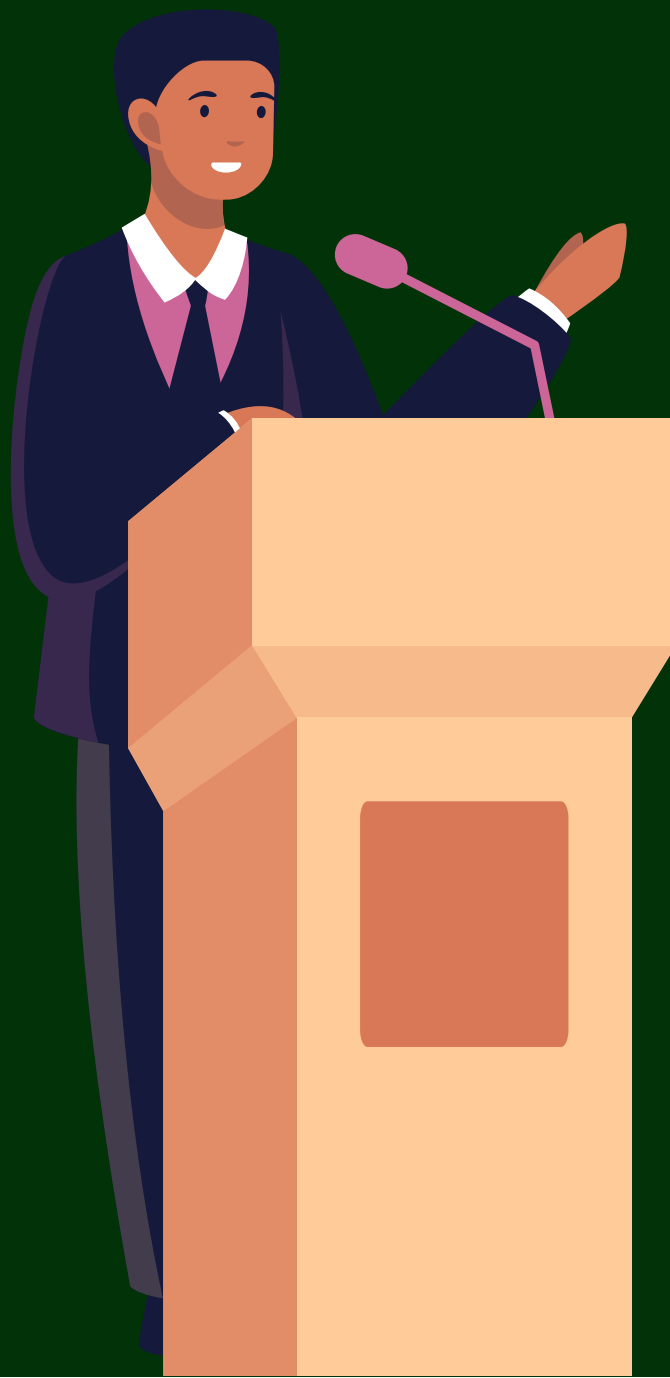
For å kunne sikre en god debatt der alle perspektiver kommer frem, har vi ulike måter å tegne seg til debatten på, avhengig av hva du ønsker og si og til hvem.

- **Innlegg:** Et innlegg er den vanlige måten å ta ordet på til en debatt. Dette er et innlegg som er uavhengige av andre innlegg og er også den inntegningen der du får mest tid til å prate. Et ordinært innlegg til debatten gis oftest to minutter taletid.
- **Replikk:** Replikk brukes for å vise uenighet til et innlegg fra talerstolen. Dersom man tar replikk til et innlegg får man komme rett opp til talerstolen etter innlegget, men man får noe kortere tid til å snakke. Dette bruker man for å kunne umiddelbart belyse uenighet om en sak, slik at en ikke må plassere seg nederst på talerlisten for å snakke om et innlegg som var tidlig i debatten. Replikk skal kun brukes ved uenighet, og ikke som en mulighet for å legge til flere argumenter for den som har holdt innlegget. En replikk gis oftest ett minutt taletid.
- **Svarreplikk:** Dersom du har holdt et innlegg og noen tar replikk på deg, skal du få mulighet til å svare for deg. Man må ikke benytte seg av svarreplikken sin, men det er ofte nyttig for å belyse argumenter på begge sider. Svarreplikk gis oftest ett minutt taletid.
- **Saksopplysning:** Dersom det er tydelig forvirring over en sak eller feilaktig informasjon på talerstolen kan man tegne seg til saksopplysning. Da får man muligheten til å gi en kort saksopplysning til debatten, slik at man ikke bruker tid på å diskutere noe feilaktig.
- **Til dagsorden:** Noen ganger går ikke tidskjemaet til Landsmøtet helt etter planen. Da kan det være nyttig å gjøre endringer i dagsorden, for eksempel å flytte en sak fra lørdag til søndag eller visa versa. Da kan man tegne seg til dagsorden for å foreslå et slikt forslag.
- **Til forretningsorden:** Forretningsorden er reglene for debatten. Dersom man ser at man bør gjøre endringer i forretningsorden for å spare tid eller gi mer tid til debatt, kan man tegne seg til forretningsorden for å komme med et slikt forslag.

Å skrive et innlegg til debatten

Dersom du har bestemt deg for å si noe i debatten er det veldig nyttig å skrive og øve på innlegget ditt på forhånd. Da får du brukt den korte tiden du har best mulig, og du får formidlet budskapet ditt mye bedre enn om det gjøres på sparket.

Dersom du er i en delegasjon eller en gruppe som har sendt inn mange endringsforslag, så oppfordrer vi dere til å fordele innlegg til debatten utover i delegasjonen eller gruppa, slik at alle får muligheten til å prøve seg på talerstolen. Det er også mulig å snakke om flere endringsforslag i ett innlegg. Det er også en fordel å lese over hverandres innlegg og øve foran hverandre, da kan man få mange gode innspill og bli tryggere på innlegget sitt.

Her kommer noen tips til hvordan du bør bygge opp og skrive et innlegg:

- 1. Start med å fortelle hvilke endringsforslag du vil snakke om.** Dette gjør det veldig mye enklere for de i salen å vite hva du snakker om og hvordan de bør ta stilling til det. Det er mulig å snakke om flere endringsforslag i ett innlegg. Du kan også avslutte innlegget ditt med å gjenta hvilke endringsforslag du har snakket om, slik at alle får det med seg.
- 2. Fortell hvorfor saken er viktig.** En del av det å ta ordet til debatten handler om å overbevise de i salen. Da bør du si noe om hvorfor du velger å prioritere å snakke om akkurat denne saken – og hvorfor de også bør bry seg! Dette bidrar til å gjøre debattinnlegget ditt mer personlig og det er enklere for folk å følge med på resonnetet ditt.
- 3. Alle gode ting er tre!** Har du mye du vil si er det lett for at innlegget blir rotete, overveldende og lett å falle fra. Ett hett tips fra politisk debattskolering er at hjernen husker best i triplerter. Prioriter de tre argumentene du synes er best, og presenter dem på rekke og rad med underbyggende argumenter. Da blir det enklere for folk å følge med på det du sier.
- 4. Bruk enkelt språk.** Når man er i en organisasjon lenge og henger med organisasjonsfolk støtt og stadig, kan man glemme bort at ikke alle lever i samme bobla. Stammespråk er lite inkluderende for de ferskeste delegatene. Derfor oppfordrer vi alle som bruker fagspråk eller snakker om prosesser som er lite kjent, til å ta et kort øyeblikk i innlegget sitt til å forklare disse. Da henger alle med i debatten og alle kan ta stilling til sakene som blir debattert og skal votes over.

Obs! Husk å tilpasse innlegget ditt etter hvor mye taletid som er satt i forretningsorden. Hvis du tar tiden mens du øver på innlegget ditt, blir det mye enklere å vite hvor lang tid du bruker på å si det du har skrevet.

Obs! Obs! Husk at ordstyrerbordet kan kutte taletiden dersom talerlista blir for lang. Da er det også nyttig å ha øvd og være godt kjent med innlegget sitt, slik at du enkelt kan kutte deler av innlegget hvis det blir nødvendig. Da er det viktig at du vet hvilke argumenter som er aller viktigst at du får med i innlegget og hvilke argumenter som ikke allerede har blitt nevnt i debatten.

Del 5: Delegatskilt, tegning og votering

Landsmøtet består i all hovedsak av to ting; debatt og voteringer. Derfor er det nyttig å vite litt om hvordan man tegner seg til debatt, hvordan man stemmer og andre praktiske ting tilknyttet delegatskilt og votering.

Når du ankommer Landsmøtet, vil du under innsjekken motta et delegatskilt med et delegatnummer på. Dette delegatskiltet er ditt og betegner ditt delegatnummer. Dette skiltet må du ikke miste, da det brukes aktivt under Landsmøtet.

Å forlate landsmøtesalen

Under Landsmøtet er det viktig å alltid vite hvor mange stemmeberettigede man er. Dette er fordi man alltid må vite hva som utgjør et flertall i salen. Derfor må man alltid gi beskjed dersom man forlater landsmøtesalen for å gå på do, hente noe på hotellrommet eller få frisk luft. Dette gjør du enkelt og greit ved å gå til utsjekksranken (fullmaktskomiteen) ved inngangen til landsmøtesalen og leverer fra deg delegatskiltet. Da kan sekretariatet, ordstyrerne og tellekorpset hele tiden være oppdatert på hvor mange mennesker som er i salen.

Dersom du blir syk eller må dra fra Landsmøtet kan du søke permisjon. Dette gjør du ved å sende en henvendelse til fullmaktskomiteen. Når permisjon er innvilget kan din vara steppe inn for deg.

Tegne seg til debatt

I NSO benytter vi oss av et digitalt møteprogram, der delegatene kan tegne seg til debatt og votere. Mer informasjon om dette programmet finner du i en egen brukerveiledning som sendes ut når Landsmøtet nærmer seg. Delegatene vil også kunne prøve ut programmet under formøtet.

Stemme med delegatskilt

I noen tilfeller vil det være raskere å votere ved å bruke delegatskiltet. Når du skal stemme med delegatskilt, skal du rekke skiltet du har fått utdelt høyt opp i været slik at det er godt synlig for ordstyrerbordet og de som skal telle stemmer. Du skal holde armen din slik til du får beskjed om å ta den ned.

Votering av rapporter og orienteringsaker

Saker som rapporter og orienteringsaker skiller seg ut fra de andre sakene på sakslista, da det ikke er mulig å komme med endringsforslag til disse. Under debatten kan man stille spørsmål til disse sakene og få svar fra de som står ansvarlige, men ikke foreslå innendringer.

Derfor stemmer man over hvorvidt man ønsker å ta disse sakene til orientering eller ikke. Da tar ordstyrerbordet som utgangspunkt at sakene tas til orientering, og dersom noen er uenige, må de vise dette ved å heve delegatskiltet sitt i været.

Votering av endringsforslag

På landsmøtet er det ordstyrerne som bestemmer om vi skal votere med stemmeskilt eller om vi skal ta voteringen i det digitale møtesystemet. I hovedsak vil det voteres med stemmeskilt, men dersom det er vanskelig for ordstyrerne å se om forlaget fikk flertall eller ikke vil det digitale møtesystemet benyttes. Mer informasjon om dette programmet vil komme i en egen brukerveiledning når landsmøtet nærmer seg. Delegatene vil også kunne prøve ut programmet under formøtet.

Når man skal stemme over endringsforslag er det en viktig ting å huske: Man skal stemme for eller imot innstillingen – ikke om man er for eller imot forslaget!

Dette betyr altså: Dersom redaksjonskomiteen har innstilt et endringsforslag som avvist, og du ikke ønsker å vedta endringsforslaget – da må du stemme for. Dersom redaksjonskomiteen har innstilt et endringsforslag som avvist, men du ønsker å vedta endringsforslaget – da må du stemme mot.

Kort oppsummert skal man stemme over om man er enig eller uenig med redaksjonskomiteen.

Om det er flere forslag på samme sted i et dokument og som omhandler det samme, må man bli enige om hvilket endringsforslag man liker best. Da setter man forslagene opp mot hverandre. Ofte har redaksjonskomiteen tatt stilling til slike endringsforslag ved å skrive for eksempel: “Forslag B avvises til fordel for Forslag A” og “Forslag A innstilles vedtatt”. Her også må man stemme over om man er enig eller uenig med redaksjonskomiteens innstilling. Dersom du i dette tilfellet liker Forslag B bedre enn Forslag A, må du stemme mot redaksjonskomiteens innstilling.

Ordstyrer-lingo!

Det er ikke alltid enkelt å forstå stammespråket til ordstyrer. Her kommer noen ord og begreper som er nyttig å kunne, slik at du enkelt kan følge med på det ordstyrer sier.

Lingo for debatten

- **Strek er satt:** Når talelisten er lang, og den avsatte tiden er kort, er det vanlig at ordstyrer setter strek. Dette betyr at man stopper adgangen til å tegne seg til innlegg på talelisten (men man kan fremdeles ta replikk!), samt å sende inn endringsforslag. Ordstyrer sier ifra minst en taler i forkant av at strek settes. Dersom du ønsker å ta ordet må du tegne deg til debatten i løpet av innlegget.
- **Klubbing:** Når noen snakker for over tiden de har fått tildelt for innlegget sitt, vil ordstyrerbordet slå med klubbe frem til vedkommende slutter å snakke.

Lingo for votering

Når det er votering må man holde tunga rett i munn og følge godt med, slik at man ikke stemmer feil. Noen begreper man må kunne er:

- **Innstilling:** En innstilling er et anbefalt forslag til hva en skal stemme i en sak. Man sier at et endringsforslag innstilles vedtatt eller innstilles avvist.
- **Legge til grunn:** Når man legger et endringsforslag til grunn, betyr det at man tar utgangspunkt i at innstillingen til endringsforslaget er det som er ønskede vedtaket.
- **Avgi stemmetegn:** Betyr å vise frem stemmeskiltet for å stemme. Dette gjøres fremdeles de gangene man stemmer med stemmeskilt. Å avgi stemmetegn betyr altså at man stemmer for eller mot noe.
- **At et forslag faller:** Et forslag blir ikke vedtatt.
- **Kontra:** Når man stemmer for hånd, er det ikke alltid lett å se flertallet. Da ber ordstyrerne om en "kontra", som betyr at alle som ikke viste stemmetegn gjør det, mens de som stemte tar ned stemmeskiltet sitt. Man skal rett og slett se kontrasten.

Lingo for ulike typer flertall

I NSO opererer man med ulike typer flertall i ulike saker. Dette er fordi de ulike dokumentene er av ulik betydning, og skal skjermes for brå trender eller kupp.

- Absolutt flertall: Er oppnådd når mer enn 50 % av de tilstedeværende stemmeberettigete på møtet stemmer for forslaget.
- Alminnelig flertall: Er oppnådd når det blant de avgitte stemmene er flere stemmer for forslaget enn mot, og det ikke er flere blanke stemmer enn avgitte stemmer.
- Kvalifisert flertall: Kvalifisert flertall er oppnådd når minst 2/3 av de tilstedeværende stemmeberettigete på møtet stemmer for forslaget

Noen eksempler for hvordan en votering kan gå for seg

- Redaksjonskomiteen har innstilt at de er for Forslag A. Dette er du enig i. Ordstyrerbordet vil under votering si: "Vi legger til grunn at Forslag A blir vedtatt. De som er enig i dette forholder seg i ro. De som er uenig i dette kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!" I dette tilfellet vil du ikke avgi stemmetegn.
- Redaksjonskomiteen har innstilt at de er imot Forslag B. Dette er du uenig i. Ordstyrerbordet vil under votering si: "Vi legger til grunn at Forslag B faller. De som er enig i dette forholder seg i ro. De som er uenig i dette kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!" I dette tilfellet vil du avgi stemmetegn for å vise uenighet.
- Det er to ulike forslag som går på det samme – Forslag A og Forslag B – men de er motstridende og man må ta stilling til ett av dem. Redaksjonskomiteen har innstilt at Forslag A vedtas og Forslag B faller. Du er uenig med redaksjonskomiteen og vil stemme for Forslag B og imot Forslag A. Ordstyrerbordet vil under votering si: "Vi legger til grunn at Forslag A blir vedtatt. De som er enig i dette forholder seg i ro. De som er uenig i dette og ønsker å vedta Forslag B kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!" I dette tilfellet vil du avgi stemmetegn for å vise uenighet.

- Det er tre ulike forslag som går på det samme – Forslag A, Forslag B og Forslag C – men de er motstridende og man må ta stilling til ett av dem. Redaksjonskomiteen har innstilt at Forslag C vedtas og Forslag A og Forslag B faller. Du er uenig med redaksjonskomiteen og vil stemme for Forslag B og imot Forslag A og Forslag C. Ordstyrerbordet vil da dele denne voteringen i to deler: 1) Først skal Landsmøtet stemme over hvilket av Forslag A og Forslag B de liker best, og så vil 2) den som fikk flest stemmer settes opp mot Forslag C.

1. Hva som legges til grunn her velger ordstyrerne selv. Ordstyrerbordet vil under votering si: “Vi legger til grunn at Forslag A blir vedtatt. De som er enig i dette forholder seg i ro. De som er uenig i dette og ønsker å vedta Forslag B kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!” I dette tilfellet vil du som er for Forslag B avgi stemmetegn.
2. Vi sier at Forslag B vinner voteringen. Da vil den fortsette til andre runde. Ordstyrerbordet vil under votering si: “Vi legger til grunn at Forslag C blir vedtatt. De som er enig i dette forholder seg i ro. De som er uenig i dette og ønsker å vedta Forslag B kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!” I dette tilfellet vil du som er for Forslag B avgi stemmetegn.

Obs! Når det er flere forslag som går på det samme må man først stemme over det forslaget man liker best, og deretter stemme over om forslaget skal bli vedtatt i det hele tatt. Dette er fordi det skal være mulig å opprettholde den opprinnelige teksten, dersom man er uenig i alle endringsforslagene, men du må likevel ta stilling til hvilke av endringsforslagene du foretrekker.

Et eksempel:

Det har vært en kampvotering mellom Forslag A og Forslag B, der redaksjonskomiteen har innstilt Forslag A over Forslag B, men at de begge til syvende og sist avvises. Du ønsker å vedta Forslag A – som gikk videre etter en kampvotering. Da vil ordstyrer si: “Da har Forslag A gått videre. Da skal vi stemme Forslag A opp mot opprinnelig tekst. Vi legger opprinnelig tekst til grunn. De som er uenig i dette og ønsker å vedta Forslag A kan vise det ved å avgi stemmetegn, og det stemmes!” I dette tilfellet vil du som er for Forslag A avgi stemmetegn.

Husk at jo mer forbered du kommer til voteringene – altså om du har rukket å lese over endringsforslagene og tatt stilling til dem – desto enklere vil voteringen være. Lytt til debatten og gjør deg opp meninger om endringsforslagene underveis. Da sparer du masse tid!

Votering ved valg

Når man voterer ved valg, benytter vi oss av hemmelig valg i NSO. Da vil man få utdelt stemmemark til voteringen eller benytte oss av digitale systemer. Ordstyrerne vil gi klar beskjed om hvordan en slik votering vil gjennomføres, og tellekorpset vil stå klare til disposisjon ved usikkerhet.

Å stemme avholdende

Dersom du er usikker på hva du mener om en sak, er det mulig å stemme avholdende. Det betyr så å si det samme som å stemme blankt – du tar ikke side i saken.

Protokolltilførsel

Dersom man er ønsker å markere tydelig uenighet tilknyttet et vedtak eller til Landsmøtet for øvrig, kan man be om en protokolltilførsel. Protokolltilførsel skal markere en sterk uenighet og skal ikke tas lett på å levere inn. Da må man skrive hva man ønsker at protokolltilførselen skal si og levere denne til ordstyrerbordet. Formålet med protokolltilførsel er at man skal kunne gå tilbake i tid og se hvilke saker det var størst uenighet om.

Del 6: Trygg organisasjon

NSO er en trygg organisasjon. Dette betyr at NSO arbeider målrettet for at seksuell overskridende adferd, seksuelle overgrep, seksuell trakassering og annen uønsket adferd ikke finner sted.

NSOs retningslinjer for trygg organisasjon og etiske retningslinjer kan leses på NSOs nettsider. Kontaktperson for NSOs Trygg-arbeid er assisterende sekretariatsleder.

Rolleforståelse på Landsmøtet

Alle tillitsvalgte skal være bevisst den makt og påvirkningskraft de har i relasjon til andre både i og utenfor organisasjonen, og ikke misbruke den tilliten de har i kraft av sitt verv eller sin stilling. Tillitsvalgte som representerer NSO er ansvarlige for gjennom sin opptreden å opprettholde tilliten og omdømmet til NSO.

Sosiale sammenkomster og landsmøtemiddagen

Sosiale sammenkomster i regi av NSO, som for eksempel landsmøtemiddagen, skal være en trygg arena for alle. Tillitsvalgte og deltakere skal ha et ansvarlig forhold til alkohol på NSOs arrangementer. Press rundt bruk av alkohol og andre rusmidler skal ikke finne sted. Brudd som skjer i sammenheng med uansvarlig bruk av alkohol og andre rusmidler ansees som særlig alvorlig.

Varsling under Landsmøtet

Dersom du ønsker å varsle om en hendelse på landsmøtet kan du ta kontakt med din nærmeste tillitsvalgt, for eksempel leder av studentdemokratiet ditt, et arbeidsutvalgsmedlem (AU) i NSO eller den øverste administrative ledelsen i NSO – sekretariatsleder eller assisterende sekretariatsleder.

Alle saker som varsles om vil informeres videre til sekretariatslederne eller leder av AU. Dersom saken gjelder en av disse, kontaktes ikke den det gjelder. Sekretariatslederne og/eller leder av AU har ansvar for videre oppfølging av situasjonen.

Hersketeknikker

Hersketeknikker er metoder en person bruker for indirekte å herske over andre personer eller grupper. Hersketeknikker kan utøves gjennom for eksempel tale, stemmeleie og kroppsspråk. I NSO er bruk av hersketeknikker uakseptabelt og vil bli klubbet av ordstyrerbordet på landsmøtet.

Det finnes fem hersketeknikker man bør gjøre seg bevisst på:

- 1. Usynliggjøring.** Usynliggjøring foregår når folk blir ignorert, forbigått eller overkjørt. Det kan for eksempel handle om å overse innsigelser eller avfeie motargument som irrelevante. Usynliggjøring kan også være at en person blir oversett og ikke lyttet til på møter.
- 2. Latterliggjøring.** Kommer frem ved at man gjør narr av andre. Det kan være alt fra direkte hån av din innsats til en “ morsom ” kommentar på bekostning av noen eller deres arbeid.
- 3. Tilbakeholdelse av informasjon.** Kunnskap er makt. Det å tilbakeholde relevant informasjon, dele informasjon med noen, men ikke med alle, er en effektiv hersketeknikk. Dette handler også om hvem som snakker sammen og hvem som holdes utenfor.
- 4. Dobbeltstraff.** Handler om at man klandrer noen for noe, uansett hva vedkommende gjør. Handler for eksempel om å være for pågående og for passiv eller at man spør for mye og spør for lite på samme tid.
- 5. Påføring av skyld og skam.** Tar gjerne utgangspunkt i usynliggjøring eller latterliggjøring og målet er å angripe en person på en slik måte at de føler skyld og skam, og dermed føler seg underlegen motparten. I stedet for konstruktive tilbakemeldinger kan det for eksempel heller legges vekt på hvordan en har såret eller krenket den andre.

Del 7: Organer og personer på Landsmøtet

I forberedelsene og under selve Landsmøtet vil du møte på mange forskjellige organer og personer. Her finner du en enkel oversikt over hva de forskjellige rollene er og hvordan de fungerer.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) har ansvaret for den daglige driften og den politiske ledelsen av organisasjonen. Landsmøtet velger årlig seks medlemmer til AU som skal sitte fra 1. juli til 30. juni påfølgende år. Disse har permisjon fra studiene sine for å jobbe med studentpolitikk på fulltid. Stillingene i AU er: Leder, nestleder, fag- og forskningspolitisk ansvarlig, fag- og læringsmiljøpolitisk ansvarlig, internasjonalt ansvarlig og velferds- og likestillingspolitisk ansvarlig.

Sentralstyret

Sentralstyret (SST) er NSOs øverste organ mellom Landsmøtene. Det er disse som innstiller på majoriteten av sakene som behandles på Landsmøtet. SST vedtar blant annet politikk, spesifisert budsjett for organisasjonen og retningslinjer. De består av 13 medlemmer og samles til sentralstyremøter seks ganger i året.

Politiske komiteer

De politiske komiteene (PK) bistår organisasjonen i utviklingen av NSOs politikk innenfor sine respektive områder. Landsmøtet velger årlig følgende fire politiske komiteer: Internasjonal komite (IK), velferds- og likestillingspolitisk komite (VLPK), læringsmiljøpolitisk komite (LMPK) og fag- og forskningspolitisk komite (FFPK).

Fagrådet

NSOs sitt fagråd består av alle studentrepresentantene i de fagstrategiske enhetene i Universitets- og høgskolerådet (UHR). De bistår organisasjonen i spørsmål som angår fagspesifikke saker.

Valgkomiteen

Valgkomiteen (VK) jobber med å finne kandidater til tillitsverv i NSO. Komiteen gjennomfører intervjuer og innstiller på kandidater til AU, SST, kontrollkomiteen, neste periodes valgkomite og lederne for de politiske komiteene. Landsmøtet velger fem personer til komiteen.

Kontrollkomiteen

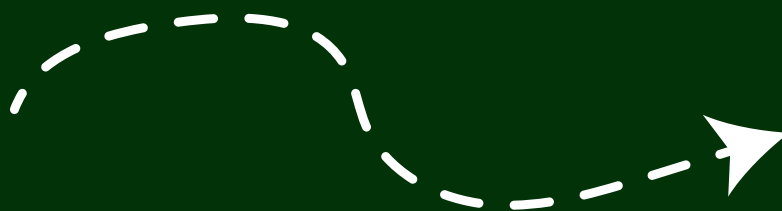
Kontrollkomiteen (KK) sin hovedoppgave er å sikre at organisasjonen drives etter NSOs vedtatte styringsdokumenter, herunder vedtekter, prinsippprogram og retningslinjer. De deltar på Landsmøtet og sentralstyremøter. KK består av fire personer som velges av Landsmøtet.

Prinsippprogramkomiteen

Prinsippprogramkomiteen (PPK) utarbeider og innstiller på forslag til revidert prinsippprogram for NSO. Prinsippprogrammet behandles hvert tredje år.

Redaksjonskomiteen

Redaksjonskomiteen (Red.kom.) gjør en vurdering av diskusjonen som Landsmøtet har til hver enkelt sak, og utformer innstillinger til endringsforslag. Disse innstillingene legges til grunn når det voteres i saken. Red.kom. kan be om prøvevoteringer når saken diskuteres, hvis de er usikre på hvilken retning saken lener seg.

Fullmaktskomiteen

Under landsmøtet vil det sitte en gruppe mennesker ved hovedinngangen til landsmøtesalen. Disse holder oversikt over hvilke delegater som er til stede i salen. Det betyr at hvis du som delegat skal forlate salen, må levere skiltet ditt til denne komiteen, og hente det igjen når du kommer tilbake.

Delegater

En delegat er en deltaker på Landsmøtet med fulle rettigheter, altså som har rett til å tale, komme med forslag og stemme over saker. Delegatene er de viktigste på Landsmøtet. Det er disse som bestemmer hva organisasjonen skal mene, prioritere og hvem som skal velges til verv og organer.

Ordstyrere

Under Landsmøtet vil det være et team av personer som skal veilede deltakerne gjennom Landsmøtet. De sitter oppe på scenen foran salen og styrer ordet, passer på at talerne holder tiden, informerer om praktiske hensyn, osv. Det vil alltid sitte to personer ved ordstyrerbordet, en som styrer møtet og en bisitter.

Tellekorps

Under en votering vil det i noen tilfeller være behov for å gjennomføre en telling. Det betyr at man er usikre på om forslaget har flertall eller ikke. Da vil en forsamling av mennesker telle forsamlingen manuelt. Disse personene brukes også ved gjennomføringen av valg.

Del 8: Forkortelser

I forberedelsene og under selve Landsmøtene vil du møte på en rekke forkortelser som du kanskje ikke er kjent med. Vi oppfordrer alle deltakerne på Landsmøte til å unngå overdreven bruk av forkortelser, men her finner du en oversikt hvis du skulle støte på noe du ikke helt forstår.

LM

Landsmøtet

AU

Arbeidsutvalget

SST

Sentralstyret

KK

Kontrollkomité

VK

Valgkomité

Red.kom

Redaksjonskomité

LMPK

Læringsmiljøpolitisk komité

VLPK

Velferd og likestillingspolitisk komité

FFPK

Fag og forskningspolitisk komité

IK

Internasjonal komité

VPP

Velferdspolitisk plattform

UPP

Utdanningspolitisk plattform

FPP

Forskningspolitisk plattform

IP

Internasjonal plattform

ספד